



ČESKÁ REPUBLIKA

## ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka, JUDr. Michala Mazance, Mgr. Jana Passera a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **A. J.**, zastoupený Mgr. Barborou Leiterovou, advokátkou se sídlem Heinrichova 16, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 6. 2008, čj. OAM-354/LE-PA03-PA03-2008, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 11. 2. 2009, čj. 56 Az 99/2008 - 32,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Odměna advokátky Mgr. Barbory Leiterové **se určuje** částkou 5712 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

### Odůvodnění:

Žalovaný rozhodnutím ze dne 19. 6. 2008, čj. OAM-354/LE-PA03-2008 zastavil podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) řízení o udělení mezinárodní ochrany, neboť žádost žalobce shledal nepřipustnou ve smyslu § 10a písm. e) téhož zákona. Současně konstatoval, že podání žaloby nemá v souladu s § 32 odst. 3 zákona o azylu odkladný účinek.

Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou podanou u Krajského soudu v Brně (dále též „krajský soud“) a následně požádal o ustanovení zástupce. Krajský soud usnesením ze dne 16. 9. 2008, čj. 56 Az 99/2008 - 15, žalobci ustanovil pro řízení o soudním

přezkoumání rozhodnutí správního orgánu zástupkyni Mgr. Barboru Leiterovou, advokátku se sídlem v Brně. Vzhledem ke skutečnosti, že žalobce byl v průběhu řízení propuštěn ze Zařízení pro zajištění cizinců Poštorná, ul. Hraniční 1303, Břeclav – Poštorná (dále jen „ZZC Poštorná“) a soudu neoznámil své nové místo pobytu, soud usnesením ze dne 11. 2. 2009, čj. 56 Az 99/2008 - 32, řízení o žalobě v souladu s § 47 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“) ve spojení s § 33 odst. e) zákona o azylu, zastavil.

Žalobce (stěžovatel) brojil proti usnesení krajského soudu včasnou kasační stížností, ve které uplatnil stížný důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tedy nezákonnost rozhodnutí o zastavení řízení. Stěžovatel se domnívá, že krajský soud nebyl k tomuto postupu oprávněn, jelikož mu adresu svého současného pobytu sdělil na počátku února. V řízení o žalobě lze proto pokračovat. Současně požádal, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnosti přiznal odkladný účinek. K tomu dodal, že se v případě návratu do vlasti obává pronásledování ze strany státu. Tato skutečnost však nebyla vzhledem k zastavení řízení řádně přezkoumána.

Vzhledem ke konkrétním okolnostem případu dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je přijatelná ve smyslu § 104a s. ř. s., neboť je nutno posoudit, zda právě v této věci se rozhodnutí správního orgánu opírá o relevantní právní závěry. Poté posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 2 a odst. 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že není důvodná.

Nejprve je nutno uvést, že krajský soud měl na posuzovaný případ aplikovat spíše § 33 písm. b) zákona o azylu a nikoli písm. e) předmětného ustanovení. Z předloženého spisu vyplývá, že stěžovatel byl v době podání žaloby hlášen k pobytu v ZZC Poštorná. Podáním ze dne 16. 1. 2009 byl předvolán k ústnímu jednání o žalobě proti rozhodnutí žalovaného. Předvolání bylo adresováno do ZZC Poštorná, písemnost si však nepřevzal. Krajský soud proto podáním ze dne 23. 1. 2009 požádal Ředitelství služby Cizinecké a pohraniční policie o oznámení místa pobytu stěžovatele, které mu dne 10. 2. 2009 sdělilo, že stěžovatel byl dne 9. 12. 2008 ze ZZC Poštorná propuštěn a od této doby není současné místo jeho pobytu známé. Krajský soud učinil následně dne 11. 2. 2009 telefonický dotaz na právní zástupkyni stěžovatele, avšak i ta uvedla, že ani jí stěžovatel adresu svého bydliště neoznámil.

Nesprávnou aplikací konkrétního písmene ustanovení § 33 zákona o azylu však nemohla být zasažena subjektivní práva stěžovatele takovým způsobem, který by měl za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Důvody zastavení řízení podle obou písmen citovaného ustanovení jsou si obsahově velmi blízké, jelikož jejich společným jmenovatelem je nedosažitelnost žadatele o mezinárodní ochranu. Společným účelem obou ustanovení je v souladu se zásadou procesní ekonomie zamezení nadbytečných úkonů soudu v případě, kdy žadatel o udělení mezinárodní ochrany není pro soudní orgány dostupný a není s ním tak možné komunikovat.

Poté kasační soud přistoupil k posouzení samotné důvodnosti kasační stížnosti, podle které krajský soud neměl důvod řízení o žalobě zastavit, jelikož stěžovatel začátkem února 2009 krajskému soudu místo svého pobytu sdělil. Stěžovatel nespecifikoval, jakým způsobem měl soudu tuto skutečnost oznámit, tj., zda tak učinil ústní či písemnou formou a kdy přesně se tomu mělo stát. Zdejší soud proto prozkoumal celý předložený spisový materiál a konstatuje, že toto tvrzení v něm nemá oporu. I na žadatele o udělení mezinárodní ochrany se vztahuje obecná právní zásada *vigilantibus iura scripta sunt* (bdělým náleží práva), která se projevuje jeho odpovědností za hájení svých práv a za dodržování všech povinností jemu stanovených, mimo jiné i zákonem o azylu. Neohlásil-li místo svého nového pobytu, je povinen nést procesní následky ve formě zastavení řízení.

Nad rámec shora uvedeného Nejvyšší správní soud dodává, že se k zákonným požadavkům kladeným na odůvodnění rozhodnutí správního soudu rozhodujícím o zastavení řízení z důvodů podle § 33 zákona o azylu vyslovil mimo jiné Ústavní soud ve svém rozhodnutí ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, <http://nalus.usoud.cz>, ve kterém konstatoval, že z takového rozhodnutí musí být seznatelný způsob, jakým soud postupoval při zjišťování místa pobytu žalobce. Není-li tomu tak, rozhodnutí v konečném důsledku zasahuje do základních práv účastníka řízení, který má nárok na to, aby jeho věc byla spravedlivě posouzena. Obdobným způsobem se vyjádřil i zdejší soud v rozhodnutí ze dne 26. 5. 2005, čj. 7 Azs 271/2004 – 58, dle kterého je „*úkolem Nejvyššího správního soudu při přezkumu usnesení zastavujícího řízení o žalobě v azylové věci pouze posoudit, zda krajský soud dostatečně zjistil všechny skutečnosti podstatné pro zjištění místa pobytu stěžovatele a zda postupoval v souladu s těmito zjištěními. K tomuto posouzení je však třeba, aby z napadeného rozhodnutí bylo zřejmé, jakým způsobem v tomto směru krajský soud postupoval, které skutečnosti vzal za prokázané a ze kterých skutečností vycházel pro svůj závěr o tom, že podmínky ustanovení § 33 zákona o azylu byly splněny.*“ Situaci „znovuobjevení“ stěžovatelů v obdobném případě se dostatečně zabýval také v rozsudku ze dne 25. 2. 2004, čj. 2 Azs 16/2004 - 45, [www.nssoud.cz](http://www.nssoud.cz), ve kterém uvedl: „*Pokud krajský soud postupoval správně a vyvinul požadované úsilí ke zjištění místa pobytu stěžovatele, nestačí k nezákonnosti jeho usnesení o zastavení řízení sám fakt, že se stěžovatel následně „znovuobjeví“, leda by prokázal pochybení krajského soudu při doručování či zjišťování jeho místa pobytu. Jiný výklad tohoto ustanovení by totiž stavěl neúspěšné žadatele o azyl do pozice, v níž by pouhým ignorováním soudních obsílek a následným napadáním rozhodnutí o zastavení řízení mohli neúměrně prodlužovat soudní řízení jako celek. Takový výklad by šel zcela proti smyslu daného ustanovení, jímž je umožnit soudům nezabývat se meritorně žalobami ve věci azylu těch žalobců, kteří již zmizeli ze zorného pole orgánů české veřejné moci, tzn. žalobců, o nichž by již bylo nadbytečné rozhodovat, neboť již pravděpodobně nejsou v dosahu jurisdikce ČR.*“

Jen pro úplnost lze dodat, že citovaná rozhodnutí se vztahují k § 33 ve znění zákona č. 519/2002 Sb. („soud řízení zastaví, jestliže nelze zjistit místo pobytu žalobce a tato skutečnost brání nejméně po dobu 90 dnů rozhodnutí ve věci“), které sice není shodné s obsahem ustanovení § 33 v době, kdy o žalobě stěžovatele rozhodoval soud, nicméně jejich podstata je stejná, navíc předchozí úprava byla v podstatě přísnější, a proto citovanou judikaturu lze užít i pro nyní posuzovaný případ.

Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že byly naplněny zákonné podmínky pro aplikaci ustanovení § 33 zákona o azylu, jelikož krajský soud vyvinul úsilí ke zjištění místa pobytu stěžovatele užitím jemu dostupných prostředků. Stěžovatel neprokázal nezákonnost napadeného rozhodnutí o zastavení řízení a Nejvyšší správní soud tudíž kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou.

Nejvyšší správní soud o návrhu, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek podle § 107 s. ř. s. samostatně nerozhodoval, jelikož se jedná o věc, která byla vyřízena v souladu s ustanovením § 56 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. přednostně, a zároveň by to bylo nadbytečné, jelikož samotné podání kasační stížnosti má podle ustanovení § 32 odst. 5 zákona o azylu odkladný účinek.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť neměl ve věci úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nevznikly.

Stěžovatel byl v řízení o kasační stížnosti zastupován ustanovenou zástupkyní advokátkou Mgr. Barborou Leiterovou; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s., § 120 s. ř. s.). Uvedená advokátka podala dne 7. 4. 2009 vyúčtování za poskytnuté úkony právních služeb dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), přičemž požadovala odměnu za čtyři úkony právní pomoci, a to za ustanovení, převzetí a přípravu věci, za nahlížení do soudního spisu většího rozsahu, za poradu s klientem uskutečněnou dne „19. 2. 2008“ (zřejmě 2009) a za sepsání kasační stížnosti. Soud určil odměnu advokátky částkou 2 x 2100 Kč za dva úkony právní služby (další porada s klientem a sepsání kasační stížnosti) a dále 2 x 300 Kč na úhradu hotových výdajů, v souladu s ustanovením § 9 odst. 3 písm. f), § 7, § 11 odst. 1 písm. c) a d) a § 13 advokátního tarifu, celkem 4800 Kč. Nejvyšší správní soud nemohl přiznat právní zástupkyni odměnu za ustanovení, přípravu převzetí věci datovanou dnem 24. 9. 2008 a za nahlížení do soudního spisu většího rozsahu datovaným dnem 15. 10. 2008, jelikož se jedná o úkony vykonané v rámci řízení o žalobě a za které byla právní zástupkyni přiznána odměna již krajským soudem. Navíc, prostudování spisu zdejší soud neuznává jako samostatný úkon právní služby. S odkazem na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 29. dubna 2008, čj. 5 Azs 33/2008 - 40, [www.nssoud.cz](http://www.nssoud.cz), je třeba považovat tuto činnost za součást úkonu právní služby spočívajícího v převzetí a přípravě zastoupení dle § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu, nikoli za samostatný úkon právní služby, jenž by byl svou povahou nejbližší prostudování trestního spisu při skončení vyšetřování ve smyslu § 11 odst. 1 písm. f) ve spojení s § 11 odst. 3 citované vyhlášky. Tak ostatně rozhodl i krajský soud, který právní zástupkyni přiznal odměnu za jeden úkon právní služby. Ustanovená advokátka osvědčením o registraci doložila, že je plátkyní daně z přidané hodnoty, a proto se nárok zvyšuje o částku odpovídající dani, kterou je povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Částka daně, vypočtená podle § 37 odst. 1 a § 47 odst. 3 zákona o dani z přidané hodnoty činí 912 Kč. Celková částka náhrady nákladů řízení tedy činí

5712 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

**P o u č e n í:** Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. dubna 2009

JUDr. Petr Příhoda  
předseda senátu